

 Būvniecības valsts kontroles birojs	Būvniecības valsts kontroles birojs	
	Kvalitātes vadības sistēmas dokuments	
	Numurs: <u>1.pielikums PP.BVS</u>	Versija:3
	APSTIPRINU: Būvspeciālistu sertifikācijas nodaļas vadītāja M.Kavosa <u>05.11.2019</u> Nr. <u>1-1.6/2019/46</u>	

SERTIFICĒŠANAS SHĒMA BŪVSPECIĀLISTU KOMPETENCES NOVĒRTĒŠANAI UN PATSTĀVĪGĀS PRAKSES UZRAUDZĪBAI BŪVEKSPERTĪZES SPECIALITĀTĒ

1. Mērķis

- 1.1. Sertificēšanas shēma paredz kārtību, kādā Būvniecības valsts kontroles biroja (turpmāk - Birojs) Būvspeciālistu sertifikācijas nodaļa (turpmāk - BSN) veic būvspeciālistu sertifikāciju būvekspertīzes specialitātē atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 20. marta noteikumiem Nr. 169 „Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr.169) (skat.1.1.pielikumu).
- 1.2. Sertificēšanas shēmā atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17024:2012 prasībām noteikta kārtība pretendentu iesniegtās dokumentācijas pieņemšanai, kandidāta atbilstības novērtēšanai (pieteikuma atbilstības pārbaude, kandidāta eksaminācija), lēmuma pieņemšanai par kandidāta atbilstību vai neatbilstību sertifikācijas prasībām, sertifikātu izsniegšanai un reģistrēšanai, sertificēto būvspeciālistu patstāvīgās prakses uzraudzībai, sertifikāta darbības apturēšanai, anulēšanai un atjaunošanai.

2. Terminu un definīcijas

- 2.1. Sertificēšanas shēmā piemēroti Būvniecības likumā un standartā LVS EN ISO/IEC 17024:2012 *“Atbilstības novērtēšana. Vispārīgās prasības personu sertifikācijas institūcijām”* norādītie termini un definīcijas:
 - 2.1.1. Būvspeciālists – persona, kas ieguvusi patstāvīgās prakses tiesības arhitektūras, būvniecības vai elektroenerģētikas jomā reglamentētās profesijās (Būvniecības likuma 13.pants).
 - 2.1.2. Pretendents – persona, kas ir iesniegusi pieteikumu pielaišanai sertifikācijas procesā (standarts LVS EN ISO/IEC 17024:2012).
 - 2.1.3. Kandidāts – pretendents, kurš izpildījis konkrētus priekšnoteikumus un ir pielaists sertifikācijas procesam (standarts LVS EN ISO/IEC 17024:2012).
 - 2.1.4. Sertifikācijas process – sertifikācijas institūcijas darbības, ieskaitot pieteikuma izskatīšanu, novērtēšanu, lēmuma pieņemšanu par sertifikāciju, atkārtotu sertifikāciju, sertifikātu un logo/markējuma lietošanu, ar kurām nosaka, ka persona izpilda sertifikācijas prasības (standarts LVS EN ISO/IEC 17024:2012).
 - 2.1.5. Sertifikācijas prasības - konkrētu prasību kopums, ieskaitot shēmas prasības, kuras ir jāizpilda, lai iegūtu vai uzturētu sertifikāciju (standarts LVS EN ISO/IEC 17024:2012).
 - 2.1.6. Sertifikāts – sertifikācijas institūcijas izsniegts dokuments, kas apliecina, ka minētā persona ir izpildījusi sertifikācijas prasības (standarts LVS EN ISO/IEC 17024:2012).
 - 2.1.7. Kompetence – spējas izmantot zināšanas un prasmes, lai sasniegtu paredzētos rezultātus (standarts LVS EN ISO/IEC 17024).

- 2.1.8. Sertifikācijas shēma – kompetence un citas prasības, kas ir attiecināmas uz konkrētām profesionālām vai personu kvalifikācijas kategorijām (standarts LVS EN ISO/IEC 17024:2012).
- 2.1.9. Novērtēšana – process, kas novērtē personas spējas izpildīt sertifikācijas shēmas prasības (standarts LVS EN ISO/IEC 17024:2012).
- 2.1.10. Eksāmens – mehānisms, kas ir daļa no novērtēšanas, kurā novērtē kandidāta kompetenci ar vienu vai vairākiem līdzekļiem, tādiem kā rakstisks, mutisks, praktiska nodarbība un novērojums, kā tas ir definēts sertifikācijas shēmā (standarts LVS EN ISO/IEC 17024:2012).
- 2.1.11. Eksaminētājs – persona, kas kompetenta vadīt un skaitliski vērtēt eksāmenu, kur tas prasa profesionālus vērtējumus (standarts LVS EN ISO/IEC 17024:2012).
- 2.1.12. Apelācija – pretendenta, kandidāta vai sertificētas personas lūgums pārskatīt jebkuru lēmumu, kuru ir pieņēmusi sertifikācijas institūcija attiecībā uz viņa(as) vēlamu sertifikācijas statusu (standarts LVS EN ISO/IEC 17024:2012).
- 2.1.13. Sūdzība – organizācijas vai indivīda neapmierinātības izpausme sertifikācijas institūcijai attiecībā uz tās vai sertificētas personas darbībām (standarts LVS EN ISO/IEC 17024:2012).
- 2.1.14. Uzraudzība - sertificētas personas profesionālās darbības periodiska uzraudzība visā sertifikācijas periodā, lai nodrošinātu nepārtrauktu atbilstību sertifikācijas shēmai (standarts LVS EN ISO/IEC 17024:2012).

Formas:

- Forma Nr.1: Sertifikāts

3. Sertificēšanas darbības sfēras

3.1. BSN veic būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību būvprojektu un būvju ekspertīzes specialitātēs šādās darbības sfērās (skat. 1. tabulu):

1. tabula

Nr.p.k	Darbības sfēra	Piezīmes
1	2	3
1	Būvprojektu arhitektūras risinājumu ekspertīze	Būvprojektu arhitektūras risinājumu ekspertīzē sertificētais būvspeciālists normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos var veikt arī atsevišķu inženierbūvju būvprojektos iekļauto arhitektūras risinājumu un ugunsdrošības risinājumu ekspertīzi, kā arī būvniecības tāmju, ugunsdrošības risinājumu ekspertīzi, kā arī ugunsdrošības pasākumu pārskata un darbu organizēšanas projekta ekspertīzi.
2	Ēku konstrukciju būvprojektu ekspertīze	Būvspeciālists var veikt arī atbilstošo būvju ekspertīzi. Būvprojektu konstrukciju ekspertīzē sertificētais būvspeciālists normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos var veikt arī būvniecības tāmju, ugunsdrošības risinājumu ekspertīzi, kā arī ugunsdrošības pasākumu pārskata un darbu organizēšanas projekta ekspertīzi.
3	Ceļu būvprojektu ekspertīze	Būvspeciālists var veikt arī atbilstošo būvju ekspertīzi.
4	Tiltu būvprojektu ekspertīze	
5	Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu būvprojektu ekspertīze, ieskaitot ugunsdzēsības sistēmas	
6	Siltumapgādes, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu būvprojektu ekspertīze ^{6, 16}	Apkures sistēmas, ventilācijas sistēmas, gaisa kondicionēšanas sistēmas, ēku dzesēšanas sistēmas, dūmu aizsardzības, dūmu un karstuma izvades sistēmas, siltummehānika/siltumapgādes avoti (tajā skaitā biomasas apkures sistēmas, saules kolektoru sistēmas, ģeotermiskās sistēmas un siltumsūkņi), siltumtīkli.

		Būvspeciālists var veikt arī atbilstošo būvju ekspertīzi.
7	Saldēšanas sistēmu būvprojektu ekspertīze	Sistēmas, kas nodrošina zemu temperatūru tehnoloģiskos procesus pārtikas, medicīnas, ķīmiskajā rūpniecībā, lauksaimniecības, zivsaimniecības un pārtikas produktu ražošanā, uzglabāšanā (tai skaitā visu lielumu stacionārās un pārvietojamās saldēšanas sistēmas, ieskaitot kompresorus-siltumsūkņus, kompresoru stacijas saldēšanas sistēmās, saldēšanas kameras, noliktavas un saldētavas).
		Būvspeciālists var veikt arī atbilstošo būvju ekspertīzi.
8	Sadales un lietotāju gāzes apgādes sistēmu būvprojektu ekspertīze	Gāzes transportēšanas, sadales un lietotāja gāzes apgādes sistēmas ar spiedienu līdz 1,6 MPa (16 bar).
		Būvspeciālists var veikt arī atbilstošo būvju ekspertīzi.
9	Pārvades gāzes un naftas apgādes sistēmu būvprojektu ekspertīze	Gāzes un naftas transportēšanas un glabāšanas sistēmas ar spiedienu, augstāku par 1,6 MPa (16 bar).
		Būvspeciālists var veikt arī atbilstošo būvju ekspertīzi.
10	Meliorācijas sistēmu būvprojektu ekspertīze	Būvspeciālists var veikt arī atbilstošo būvju ekspertīzi.
11	Hidrotehnisko būvju būvprojektu ekspertīze	
12	Ostu un jūras hidrotehnisko būvju būvprojektu ekspertīze	
13	Elektroietaišu būvprojektu ekspertīze	Elektroietaišu būvprojektu ekspertīzes un elektroietaišu ekspertīzes darbības sfērās norādāms spriegums, kādā personai ir atbilstoša pieredze, – līdz 1 kilovoltam, no 1 līdz 35 kilovoltiem un virs 110 kilovoltiem. Minētajās darbības sfērās ietilpst automātisko ugunsaisardzības, ugunsdzēsības sistēmu automatikas un vadības daļas ekspertīze.
		Būvspeciālists var veikt arī atbilstošo būvju ekspertīzi
14	Dzelzceļa sliežu ceļu būvprojektu ekspertīze	Būvspeciālists var veikt arī dzelzceļa signalizācijas sistēmu un dzelzceļa kontakttīklu būvprojektu ekspertīzi.
		Būvspeciālists var veikt arī atbilstošo būvju ekspertīzi
15	Elektronisko sakaru sistēmu un tīklu būvprojektu ekspertīze	Elektronisko sakaru sistēmu un tīklu būvprojektu ekspertīzes darbības sfērās ietilpst automātisku ugunsaisardzības sistēmu – ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmu un balss ugunsgrēka izziņošanas sistēmu –būvprojektu ekspertīze.
		Būvspeciālists var veikt arī atbilstošo būvju ekspertīzi
16	Ēku ekspertīze	
17	Ceļu ekspertīze	
18	Tiltu ekspertīze	
19	Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu ekspertīze	
20	Siltumapgādes, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu ekspertīze	Apkures sistēmas, ventilācijas sistēmas, gaisa kondicionēšanas sistēmas, ēku dzesēšanas sistēmas, dūmu aizsardzības, dūmu un karstuma izvades sistēmas, siltummehānika/siltumapgādes avoti (tajā skaitā biomasas apkures sistēmas, saules kolektoru sistēmas, ģeotermiskās sistēmas un siltumsūkņi), siltumtīkli.
21	Saldēšanas sistēmu ekspertīze	Sistēmas, kas nodrošina zemu temperatūru tehnoloģiskos procesus pārtikas, medicīnas, ķīmiskajā rūpniecībā, lauksaimniecības, zivsaimniecības un pārtikas produktu ražošanā, uzglabāšanā (tai skaitā visu lielumu stacionārās un pārvietojamās saldēšanas sistēmas, ieskaitot kompresorus-siltumsūkņus, kompresoru stacijas saldēšanas sistēmās, saldēšanas kameras, noliktavas un saldētavas).
22	Sadales un lietotāju gāzes apgādes sistēmu ekspertīze	Gāzes transportēšanas, sadales un lietotāja gāzes apgādes sistēmas ar spiedienu līdz 1,6 MPa (16 bar).
23	Pārvades gāzes un naftas apgādes sistēmu ekspertīze	Gāzes un naftas transportēšanas un glabāšanas sistēmas ar spiedienu, augstāku par 1,6 MPa (16 bar).
24	Meliorācijas sistēmu ekspertīze	
25	Hidrotehnisko būvju ekspertīze	
26	Ostu un jūras hidrotehnisko būvju ekspertīze	
27	Elektroietaišu ekspertīze	Elektroietaišu ekspertīzes darbības sfērās norādāms spriegums, kādā personai ir atbilstoša pieredze, – līdz 1 kilovoltam, no 1 līdz 35 kilovoltiem un virs 110 kilovoltiem. Minētajās darbības sfērās ietilpst

		automātisko uguns aizsardzības, ugunsdzēsības sistēmu automātikas un vadības daļas ekspertīze.
28	Dzelzceļa sliežu ceļu ekspertīze	Būvspeciālists var veikt arī dzelzceļa signalizācijas sistēmu un dzelzceļa kontakttīklu ekspertīzi.
29	Elektronisko sakaru sistēmu un tīklu ekspertīze	Elektronisko sakaru sistēmu un tīklu ekspertīzes darbības sfērās ietilpst automātisku uguns aizsardzības sistēmu – ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmu un balss ugunsgrēka izziņošanas sistēmu –būvju ekspertīze.

4. Sertifikāta iegūšanai nepieciešamās kompetences prasības

4.1. Lai pretendētu uz būvspeciālista sertifikāta iegūšanu būvexpertīzes specialitātē 1.tabulā norādītajās darbības sfērās, pretendents ir jāatbilst šādām kompetences prasībām:

4.1.1. iegūta otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība būvinženiera vai saistītā inženierzinātnes profesijā, vai arhitekta profesijā (tikai būvprojektu arhitektūras risinājumu ekspertīzes darbības sfērā);

4.1.2. iegūts būvspeciālista sertifikāts:

4.1.2.1. projektēšanas specialitātē attiecīgajā darbības sfērā, pretendējot uz būvspeciālista sertifikāta iegūšanu būvprojekta ekspertīzes darbības sfērās;

4.1.2.2. arhitektūras jomā, pretendējot uz būvspeciālista sertifikāta iegūšanu būvprojektu arhitektūras risinājumu ekspertīzes darbības sfērā;

4.1.2.3. būvuzraudzības vai būvdarbu vadīšanas specialitātē attiecīgā darbības sfērā, pretendējot uz būvspeciālista sertifikāta iegūšanu būvju ekspertīzes darbības sfērās;

4.1.3. patstāvīgās prakses tiesības pēc būvspeciālista sertifikāta iegūšanas arhitektūras jomā, projektēšanas, būvdarbu vadīšanas vai būvuzraudzības specialitātes attiecīgajā darbības sfērā ir vismaz 7 gadi;

4.1.4. pēdējos piecos gados būvspeciālistam nav konstatēti tādi profesionālās darbības un profesionālās ētikas pārkāpumi, par kuriem ir izteikti divi brīdinājumi vai apturēta būvspeciālista sertifikāta darbība, izņemot, ja būvspeciālista sertifikāta darbība ir bijusi apturēta par to, ka:

4.1.4.1. būvspeciālists līdz kārtējā gada 1. aprīlim Būvspeciālistu reģistrā nav ievadījis informāciju par iepriekšējā kalendāra gadā apgūtajām profesionālās pilnveides programmām, semināriem un citiem kompetenci paaugstinošiem pasākumiem;

4.1.4.2. būvspeciālists līdz kārtējā gada 1. aprīlim Būvspeciālistu reģistrā nav ievadījis informāciju par iepriekšējā kalendārā gadā veikto patstāvīgo praksi;

4.1.4.3. būvspeciālists līdz kārtējā gada 1. aprīlim nav samaksājis patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksu;

4.1.5. pēdējos 10 gados attiecīgajā darbības sfērā ir izstrādājis vismaz trīs trešās grupas būvju būvprojektus vai būvprojekta sadaļas, ja pretendents vēlas iegūt patstāvīgās prakses tiesības veikt ekspertīzes trešās grupas būvju būvprojektiem.

5. Pieteikuma iesniegšanas un izskatīšanas kārtība

5.1. Lai pretendētu uz būvspeciālista sertifikāta saņemšanu, atkārtotu tā saņemšanu vai darbības sfēru papildināšanu būvexpertīzes specialitātē, pretendents jāiesniedz BSN šādi dokumenti:

5.1.1. iesniegums;

- 5.1.2. pretendējot uz tiesībām veikt ekspertīzes trešās grupas būvju būvprojektiem, apliecināts darbu saraksts, kas apliecina, ka būvspeciālists pēdējos 10 gados attiecīgajā darbības sfērā ir izstrādājis vismaz trīs trešās grupas būvju būvprojektus vai būvprojekta sadaļas, ja minētā informācija nav pieejama būvspeciālistu reģistrā (Būvniecības informācijas sistēmā – BIS);
- 5.1.3. būvspeciālistu reģistrā jāievada:
 - 5.1.3.1. informācija par izglītību, kas apliecina iegūto kvalifikāciju, un elektroniski pievieno izglītību apliecinoša dokumenta kopiju, ja minētā informācija nav pieejama būvspeciālistu reģistrā;
 - 5.1.3.2 apliecināts to darbu saraksts sertifikātam atbilstošā jomā, specialitātē un darbības sfērā, kuru izpildē persona piedalījusies, vai informācija par specialitātei un darbības sfērai atbilstošu patstāvīgo praksi, ja minētā informācija nav pieejama būvspeciālistu reģistrā.
- 5.2. Pretendents 5.1.apakšpunktā noteiktos dokumentus var iesniegt gan drukātā/ papīra, gan elektroniskā formātā. Visiem drukātajiem dokumentiem ir jābūt apliecinātiem ar pretendenta parakstu. Visiem elektroniskajiem dokumentiem jābūt sagatavotiem atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu. Drukātos dokumentus pretendents iesniedz Biroja lietvedībā, Rīgā, Kr.Valdemāra ielā 157. Elektroniskos dokumentus nosūta uz Biroja elektroniskā pasta adresi pasts@bvkb.gov.lv.
- 5.3. Pēc dokumentu saņemšanas Būvprakses sertifikācijas speciālists pārbauda, vai iesniegto dokumentu apjoms atbilst 5.1. apakšpunktā noteiktajam:
 - 5.3.1. ja iesniegti visi nepieciešamie dokumenti, Būvprakses sertifikācijas speciālists sagatavo sertifikācijas protokolu;
 - 5.3.2. ja visi nepieciešamie dokumenti nav iesniegti, informē pretendentu par nepieciešamību iesniegt iztrūkstošos dokumentus.
- 5.4. Būvprakses sertifikācijas speciālists izvērtē:
 - 5.4.1. pretendenta izglītības atbilstību 4.1.1. apakšpunktā noteiktajām prasībām;
 - 5.4.2. pretendenta patstāvīgās prakses atbilstību 4.1.3. un 4.1.5. apakšpunktā noteiktajām prasībām;
- 5.5. Pēc dokumentu izvērtēšanas, Būvprakses sertifikācijas speciālists attiecīgajās sertifikācijas protokola sadaļās ieraksta vērtējumu “atbilst” vai “neatbilst”.
 - 5.5.1. Ja pretendents neatbilst kādā no sertifikācijas prasībām, BSN atbilstoši Iesnieguma likumā noteiktajam termiņam pretendentam pieprasa papildu informāciju, nosūtot rakstisku pieprasījumu uz pretendenta norādīto adresi.
 - 5.5.2. Pēc papildu informācijas saņemšanas no pretendenta, tiek veikta informācijas atkārtota izvērtēšana.
 - 5.5.3. Ja pēc atkārtotas dokumentu izvērtēšanas pretendents neatbilst kādai no 4.1.1. apakšpunktā noteiktajām prasībām, BSN sertifikācijas speciālists paraksta protokolu un nodod to BSN vadītājam.
 - 5.5.4. BSN vadītājs pieņem lēmumu par atteikumu uzaicināt pretendentu uz kompetences pārbaudi.
- 5.6. Ja pretendents atbilst visām 4.1.1. apakšpunktā noteiktajām prasībām, BSN sertifikācijas speciālists sagatavo uzaicinājumu pretendentam uz kompetences pārbaudi, norādot konkrētu norises laiku un vietu.
- 5.7. BSN sertifikācijas speciālists nosūta uzaicinājumu uz pretendenta norādīto adresi vai elektroniskā pasta adresi, ja tāda ir norādīta, kā arī informē pretendentu, sazinoties ar pretendentu telefoniski uz pretendenta norādīto kontakttālruni.

6. Būvspeciālistu kompetences pārbaudes saturs

- 6.1. Sākotnējā un atkārtotā būvspeciālistu kompetences pārbaude būvekspertīzes specialitātē tiek veikta, izmantojot testu kā kompetences novērtēšanas metodi, lai pārliecinātos ne tikai par pretendenta teorētiskajām zināšanām attiecībā uz būvekspertīzes normatīvo regulējumu, bet arī praktiskajām spējām par būvprojekta vai būves ekspertīzes atzinuma sagatavošanu, būvekspertīzes sastāvu, veikšanas kārtību, ierobežojumiem un atbildību.
- 6.2. Testā ir ietverti 30 jautājumi, no kuriem 30% jautājumu ir attiecināmi uz būvekspertīzes normatīvā regulējuma un standartu pārzināšanu, savukārt 70% - uz nozarē nepieciešamo kompetenču pārbaudi atbilstoši būvekspertīzes specialitātei, lai novērtētu:
 - 6.2.1. kandidāta spēju sagatavot objektīvu un pamatotu ekspertīzes atzinumu;
 - 6.2.2. kandidāta zināšanas par LR esošajiem reglamentējošajiem tiesību aktiem un citām prasībām attiecībā uz būvekspertīzes darbības sfērām;
 - 6.2.3. kandidāta izpratni par būvekspertīzes praksi un būvniecības procesa konkrētiem riskiem un tehniskiem aspektiem;
 - 6.2.4. kandidāta zināšanas par testa, aprēķinu un mērījumu metodēm un to pielietojumu būvekspertīzes atzinuma sagatavošanā.
- 6.3. Lai pārliecinātos par kandidāta zināšanām attiecībā uz ekspertīzes veikšanas pienākumiem, atbildību un ierobežojumiem saskaņā ar Būvniecības likuma un Vispārīgo būvnoteikumu prasībām, testa vispārīgā jeb teorētiskā sadaļa neatkarīgi no būvekspertīzes darbības sfērām ietver jautājumus par šādām tēmām:
 - 6.3.1. būvprojekta ekspertīzes mērķis saskaņā ar normatīvo aktu prasībām;
 - 6.3.2. būvei izvirzāmo prasību nodrošināšana atbilstoši Būvniecības likuma 9.panta prasībām;
 - 6.3.3. būvprojekta ekspertīzes veikšanas ierobežojumi;
 - 6.3.4. būvekspertīzes saturs un būvekspertīzes rezultātu uzglabāšana;
 - 6.3.5. būvekspertīzes izpildes termiņš, derīguma termiņš un uzglabāšanas ilgums;
 - 6.3.6. būvekspertīzes dokumentācija un būves ekspertīzes atzinuma mērķis;
 - 6.3.7. būvprojekta ekspertīzes veikšanai nepieciešamā dokumentācija.
- 6.4. Lai pārliecinātos par kandidāta praktiskajām spējām attiecībā uz būvprojekta vai būves ekspertīzes atzinuma sagatavošanu atbilstoši būvekspertīzes specialitātei, tests ietver jautājumus par:
 - 6.4.1. ekspertīzes uzdevumu;
 - 6.4.2. ekspertīzes uzdevuma izpildi savas tiešās kompetences ietvaros;
 - 6.4.3. papildus izvirzītajiem ekspertīzes uzdevumiem;
 - 6.4.4. veicamajiem aprēķiniem, mērījumiem un testiem;
 - 6.4.5. piesaistīto apakšuzņēmēju pārvaldību attiecībā uz darbiem, par kuriem eksperts ir atbildīgs;
 - 6.4.6. ekspertīzes secinājumu un slēdzienu noformēšanu un turpmāko rīcību.
- 6.5. Lai pārliecinātos par kandidāta atbilstību nozarē izvirzītajām kompetences prasībām, tests ietver gan slēgta, gan atvērta tipa jautājumus ar situāciju analīzes piemēriem, tādējādi izvērtējot kandidāta atbilstību noteiktiem vērtēšanas kritērijiem atbilstoši testa struktūrai un vērtēšanas sadaļai.
- 6.6. Par katru pareizi atbildētu jautājumu kandidāts saņem vienu punktu, un katras atsevišķas sadaļas vērtējums nedrīkst būt mazāks par 80% no attiecīgajā sadaļā iegūstamās punktu summas.
- 6.7. Kompetences pārbaude tiek organizēta ne retāk kā reizi mēnesī, ja BSN ir saņemts vismaz viens pretendenta pieteikums.
- 6.8. Eksaminācijas norises un rezultātu vērtēšanas kārtība ir noteikta apakšprocesā PP.BVS.Nr.3 "Kompetences pārbaude".

7. Lēmuma pieņemšana par būvspeciālista sertifikāciju un sertifikāta izsniegšana

- 7.1. BSN vadītājs iepazīstas ar eksaminācijas komisijas vērtējumu.
 - 7.1.1. Ja eksāmens ir nokārtots, BSN vadītājs 5 darba dienu laikā pieņem lēmumu par būvspeciālista sertifikāta piešķiršanu vai darbības sfēru pievienošanu.
 - 7.1.2. Ja eksāmens nav nokārtots, BSN vadītājs 5 darba dienu laikā pieņem lēmumu par kompetences novērtēšanas termiņa pagarināšanu ne mazāk kā uz vienu mēnesi un informē kandidātu par atkārtotu iespēju nokārtot pārbaudi, norādot eksaminācijas laiku un vietu.
 - 7.1.3. Ja kandidāts atkārtoti nav nokārtojis kompetences pārbaudi, BSN vadītājs 5 darba dienu laikā pieņem lēmumu par kandidāta kompetences neatbilstību.
 - 7.1.4. BSN vadītājs sagatavo lēmumu Būvniecības informācijas sistēmas (turpmāk – BIS) Būvspeciālistu reģistrā un paraksta to ar drošu elektronisko parakstu. Lēmums automātiski tiek nosūtīts būvspeciālistam uz norādīto elektroniskā pasta adresi.
- 7.2. Ja kandidāts objektīvu apstākļu dēļ nav ieradies uz kompetences pārbaudi, BSN 5 darba dienu laikā pieņem lēmumu par kompetences novērtēšanas termiņa pagarināšanu uz vienu mēnesi un informē kandidātu par atkārtotu iespēju nokārtot testu, norādot tā norises vietu un laiku.
- 7.3. Personai ir tiesības pretendēt uz kompetences pārbaudi ne agrāk kā sešus mēnešus pēc lēmuma pieņemšanas par personas kompetences neatbilstību, iesniedzot 5.1. apakšpunktā norādītos dokumentus.
- 7.4. Lēmumā par būvspeciālista sertifikāta piešķiršanu vai darbības sfēru pievienošanu tiek ietverta šāda informācija:
 - 7.4.1. BSN pilns nosaukums;
 - 7.4.2. lēmuma pieņemšanas datums un numurs;
 - 7.4.3. sertificētās personas vārds, uzvārds un personas kods;
 - 7.4.4. atsaucē uz piemēroto normatīvo aktu un sertifikācijas shēmu;
 - 7.4.5. sertificēšanas joma, specialitāte un darbības sfēra;
 - 7.4.6. būvspeciālista sertifikāta reģistrācijas numurs būvspeciālistu reģistrā;
 - 7.4.7. darbības sfēras reģistrācijas numurs un pievienošanas datums;
 - 7.4.8. norāde, ka aktuālā informācija par būvspeciālista sertifikātu un darbības sfēru elektroniski pieejama BIS tīmekļvietnē (www.bis.gov.lv).
- 7.5. Pēc būvspeciālista rakstiska pieprasījuma saņemšanas BSN izsniedz sertifikātu papīra dokumenta formā, ko ar parakstu apliecina Biroja direktors un BSN amatpersona.
- 7.6. Papīra dokumenta formas sertifikātā (skat. Forma Nr.1) norāda šādu informāciju:
 - 7.6.1. BSN pilnu nosaukumu;
 - 7.6.2. sertificēšanas jomu, specialitāti, reģistrācijas numuru būvspeciālistu reģistrā;
 - 7.6.3. sertificēšanas lēmuma datumu un numuru;
 - 7.6.4. atsauci uz piemēroto normatīvo aktu un sertifikācijas shēmu;
 - 7.6.5. sertificētās personas vārdu, uzvārdu un personas kodu;
 - 7.6.6. darbības sfēru un reģistrācijas numuru būvspeciālistu reģistrā;
 - 7.6.7. norādi, ka aktuālā informācija par būvspeciālista sertifikātu un darbības sfēru elektroniski pieejama BIS tīmekļvietnē (www.bis.gov.lv).
- 7.7. Pēc sertifikāta piešķiršanas būvspeciālistam ir pienākums:
 - 7.7.1. veikt patstāvīgo praksi saskaņā ar BSN apstiprināto profesionālās ētikas kodeksu;
 - 7.7.2. katru kalendāro gadu paaugstināt profesionālo kompetenci saskaņā ar kompetences pārbaudes iestādes, kas pirmreizēji piešķirusi patstāvīgās prakses tiesības noteiktā darbības sfērā, publicēto kompetences paaugstināšanas pasākumu tēmu un apjoma sarakstu, apgūstot Profesionālās izglītības likuma prasībām atbilstošas profesionālās pilnveides izglītības programmas, apmeklējot informatīvos

- seminārus un veicot citus kompetenci paaugstinošus pasākumus sertifikātā norādītajā darbības sfērā, virzienā un specialitātē;
- 7.7.3. sniegt BSN tās pieprasīto informāciju, kas nepieciešama būvspeciālista patstāvīgās prakses izvērtēšanai, ja saņemta sūdzība vai BSN rīcībā ir nonākusi cita informācija par būvspeciālista patstāvīgās prakses pārkāpumiem;
- 7.7.4. patstāvīgi praktizēt sertifikātā norādītajās darbības sfērās vismaz trīs gadus piecu gadu laikā pēc būvspeciālista sertifikāta piešķiršanas, termiņa pagarināšanas, būvspeciālista sertifikātā norādītās specialitātes vai darbības sfēras aktualizēšanas vai pārbaudes veikšanas;
- 7.7.5. būvspeciālistu reģistrā uzturēt aktuālu savu kontaktinformāciju;
- 7.7.6. aktualizēt informāciju par izglītību, elektroniski pievienojot izglītību apliecinošu dokumentu;
- 7.7.7. pēc patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksas samaksas (t.sk. par Latvijas standartu tiešsaistes lasītavas abonēšanu), bet ne vēlāk kā līdz kārtējā gada 1. aprīlim:
- 7.7.7.1. ievadīt informāciju par iepriekšējā kalendārajā gadā apgūtajām profesionālās pilnveides programmām, semināriem un citiem kompetenci paaugstinošiem pasākumiem, norādot to apliecinoša dokumenta izdošanas datumu, dokumenta izdevēju, profesionālās pilnveides mācību programmas vai pasākuma nosaukumu un apjomu, kā arī pievieno šo dokumentu elektroniski;
- 7.7.7.2. ievadīt informāciju par iepriekšējā kalendārajā gadā veikto patstāvīgo praksi, ja minētā informācija nav pieejama BIS.

8. Būvspeciālistu reģistrā ievietojamā informācija

- 8.1. BSN visus izsniegtos būvspeciālistu sertifikātus reģistrē būvspeciālistu reģistrā, kura dati tiek saglabāti un uzturēti BIS.
- 8.2. Reģistrā iekļaujama šāda informācija:
- 8.2.1. informācija par būvspeciālista izglītību, kas apliecina iegūto kvalifikāciju;
- 8.2.2. būvspeciālista kontaktinformācija;
- 8.2.3. attiecīga norāde, ja ārvalstīs iegūtā profesionālā kvalifikācija atzīta normatīvajos aktos par profesionālās kvalifikācijas atzīšanu noteiktajā kārtībā;
- 8.2.4. informatīva norāde par būvspeciālista praktisko pieredzi darbības sfērā;
- 8.2.5. attiecīga norāde, ja būvspeciālists ir īslaicīgo pakalpojumu sniedzējs;
- 8.2.6. īslaicīgo pakalpojumu sniedzēja reģistrācijas termiņš;
- 8.2.7. būvspeciālista sertifikāta piešķiršanas datums un numurs;
- 8.2.8. sertificēšanas joma un specialitāte;
- 8.2.9. darbības sfēras reģistrācijas numurs, nosaukums un pievienošanas datums;
- 8.2.10. informācija par BSN pieņemtajiem lēmumiem un ar tiem saistītajiem dokumentiem attiecībā uz būvspeciālistu, kas parakstīti ar drošu elektronisko parakstu;
- 8.2.11. brīdinājuma izteikšanas, būvspeciālista sertifikāta vai darbības sfēras apturēšanas vai anulēšanas datums, termiņš un tā pamatojums, pievienojot attiecīgo dokumentu;
- 8.2.12. BSN nozīmētas atkārtotas kompetences pārbaudes veikšanas datums;
- 8.2.13. norāde par tiesībām veikt ekspertīzes trešās grupas būvju būvprojektiem.

9. Būvspeciālistu patstāvīgās prakses pārbaudes apjoms

- 9.1. BSN patstāvīgās prakses uzraudzības ietvaros veic sertificēto būvspeciālistu plānoto un ārpuskārtas uzraudzību atbilstoši sākotnēji definētiem uzraudzības kritērijiem.
- 9.2. Plānoto uzraudzību BSN veic vienu reizi piecos gados saskaņā ar “Sertificēto būvspeciālistu uzraudzības plānu”, katru gadu izlases veidā pārbaudot 20% no kopējā sertificēto būvspeciālistu skaita, tādējādi nodrošinot, ka piecu gadu laikā tiek pārbaudīts ikviens būvspeciālists.
 - 9.2.1. BIS tiek pārbaudīta būvspeciālista patstāvīgā prakse.
 - 9.2.2. BIS tiek pārbaudīta būvspeciālista iesniegtā informācija par izglītību un apgūtajām profesionālās pilnveides programmām vai citiem kompetenci paaugstinošiem pasākumiem sertifikātā norādītajā sfērā.
 - 9.2.3. Tiek pārbaudīta informācija par konstatētiem nebūtiskiem pārkāpumiem.
 - 9.2.4. Plānveidīgi, uz risku analīzi balstoties, katru gadu tiek veikta padziļināta pārbaude vismaz 1 % no kopējā būvspeciālistu skaita būvekspertīzes darbības sfērā atbilstoši šādiem definētajiem riskiem:
 - 9.2.4.1. būvspeciālisti, par kuriem BSN noteiktā periodā saņemta informācija vai sūdzības par iespējamiem profesionālās darbības pārkāpumiem;
 - 9.2.4.2. būvspeciālisti, kuri BIS nav uzrādījuši patstāvīgās prakses vai profesionālās pilnveides informāciju noteiktajā apjomā;
 - 9.2.4.3. būvspeciālisti, kuri kalendārā gada ietvaros pirmreizēji ieguvuši sertifikātu būvekspertīzes specialitātē;
 - 9.2.4.4. būvspeciālisti, kuri 2 gadus nav praktizējuši būvekspertīzes specialitātē;
 - 9.2.4.5. būvspeciālisti, kuriem atjaunots būvekspertīzes sertifikāts pēc sekmīgi nokārtotas BSN noteiktās pārbaudes kompetenču, prasmju un zināšanu līmeņa novērtēšanai;
 - 9.2.4.6. būvspeciālisti, kuriem atjaunots būvekspertīzes sertifikāts, pamatojoties uz arhitekta prakses sertifikāta vai būvprakses sertifikāta atjaunošanu attiecīgajā darbības sfērā projektēšanas, būvdarbu vadīšanas vai būvuzraudzības specialitātē;
 - 9.2.4.7. būvspeciālisti, kuriem, veicot ekspertīzes padziļināto pārbaudi, atklātas būtiskas neatbilstības, kā rezultātā pieņemts lēmums par brīdinājuma izteikšanu;
 - 9.2.4.8. būvspeciālisti, kuriem, veicot ekspertīzes padziļināto pārbaudi, atklātas neatbilstības, kas nav saistītas ar būtiskiem normatīvo aktu prasību pārkāpumiem, taču nepieciešams pārliecināties, ka līdzīgas nepilnības netiks pieļautas atkārtoti.
 - 9.2.5. Pārbaude tiek veikta pēc nejaušības principa, izvēloties vismaz viena pārskata periodā veikto darbu padziļinātai izvērtēšanai par atbilstību normatīvo aktu prasībām, ietverot būtisko raksturlielumu aprēķinu pārbaudi.
- 9.3. Ārpuskārtas uzraudzība tiek piemērota gadījumos, kad saņemta sūdzība vai BSN rīcībā nonākusi cita veida informācija par sertificētā būvspeciālista iespējamiem profesionālās darbības pārkāpumiem.
 - 9.3.1. Minētajos gadījumos, ja nepieciešams, BSN izvērtē sertificēto būvspeciālistu veikto būvprojektu un būvju ekspertīžu kvalitāti un atbilstību normatīvo aktu prasībām.
 - 9.3.2. Ārpuskārtas uzraudzības ietvaros informācijas pārbaudes kārtība ir analoga plānotās uzraudzības kārtībai.
- 9.4. Patstāvīgās prakses uzraudzības kārtība ir noteikta apakšprocesā PP.BVS.Nr.5 “Patstāvīgās prakses uzraudzība”.

10. Būvspeciālista sertifikāta darbības apturēšanas, anulēšanas, atjaunošanas un brīdinājuma izteikšanas kārtība

- 10.1. BSN, veicot būvspeciālista patstāvīgās prakses uzraudzību, var pieņemt lēmumu:
- 10.1.1. par brīdinājuma izteikšanu:
- 10.1.1.1. par pārkāpumu, kas saistīts ar BSN apstiprinātā profesionālās ētikas kodeksa neievērošanu;
 - 10.1.1.2. par labai profesionālai praksei, kā arī kompetencēm, prasmēm un zināšanām neatbilstošu rīcību;
 - 10.1.1.3. par pārkāpumu, kas saistīts ar būvniecību reglamentējošos normatīvajos aktos būvspeciālistam noteikto pienākumu nepildīšanu, pienācīgu nepildīšanu vai standartos noteikto prasību neievērošanu, ja tas nav radījis būtisku apdraudējumu cilvēka veselībai, dzīvībai vai videi;
- 10.1.2. par pienākumu BSN noteiktajā termiņā kārtot pārbaudi kompetenču, prasmju un zināšanu līmeņa novērtēšanai:
- 10.1.2.1. ja saņemta informācija par vairākiem maznozīmīgiem būvspeciālista profesionālās darbības pārkāpumiem, kas kopumā neietekmē būvekspertīzes kvalitāti;
 - 10.1.2.2. būvspeciālists divus gadus piecu gadu laikā nav praktizējis būvspeciālista sertifikātā norādītajā jomā un darbības sfērā;
 - 10.1.2.3. būvspeciālistam piecus gadus konkrētās sertifikācijas institūcijas, kas piešķirusi būvprakses sertifikātu, noteiktajā apjomā nav bijuši kompetenci paaugstinoši pasākumi sertifikātā norādītajā jomā un darbības sfērā;
- 10.1.3. par būvprakses sertifikāta darbības sfēras apturēšanu uz laiku:
- 10.1.3.1. ja BSN rīcībā ir informācija, ka prokurors ir pieņēmis lēmumu saukt pie kriminālatbildības būvspeciālistu par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu būvniecības jomā saskaņā ar MK noteikumu Nr. 169 3.pielikumu;
 - 10.1.3.2. būvspeciālists līdz kārtējā gada 1.aprīlim nav aktualizējis BIS reģistrā informāciju par iepriekšējā kalendārā gadā veikto patstāvīgo praksi, kā arī apgūtajām profesionālās pilnveides programmām, semināriem un citiem kompetenci paaugstinošiem pasākumiem;
 - 10.1.3.3. būvspeciālists līdz kārtējā gada 1.aprīlim nav samaksājis patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksu;
 - 10.1.3.4. būvspeciālists atkārtoti nav nokārtojis pārbaudi kompetenču, prasmju un zināšanu līmeņa novērtēšanai, kas noteikta ar BSN lēmumu 10.1.2. punktā noteiktajos gadījumos;
 - 10.1.3.5. saņemts būvspeciālista iesniegums par būvspeciālista sertifikāta darbības apturēšanu;
 - 10.1.3.6. būvspeciālistam apturēts arhitekta prakses sertifikāts vai būvprakses sertifikāts attiecīgajā darbības sfērā projektēšanas, būvdarbu vadīšanas vai būvuzraudzības specialitātē 10.1.3. punktā noteiktajos gadījumos;
- 10.1.4. par būvprakses sertifikāta darbības sfēras apturēšanu uz laiku no trim mēnešiem līdz 10 gadiem:
- 10.1.4.1. būvspeciālists apzināti sniedzis nepatiesas ziņas;
 - 10.1.4.2. nav konstatējami pierādījumi, ka būvspeciālists pats izpildījis darbus, par kuriem viņš parakstījies kā atbildīgais būvspeciālists;
 - 10.1.4.3. būvspeciālistam nākamo divu gadu laikā pēc sekmīgas atkārtotas kompetences pārbaudes nokārtošanas 10.1.2. punktā noteiktajos gadījumos piemērots vismaz viens brīdinājums;

- 10.1.4.4. būvspeciālists nav izpildījis būvniecību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteikto prasību par neatkarības ievērošanu;
 - 10.1.4.5. būvspeciālists ir nepamatoti sniedzis pozitīvu vai negatīvu ekspertīzes atzinumu;
 - 10.1.4.6. būvspeciālists nav izpildījis būvniecību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteikto prasību dokumentēt ekspertīzes veikšanas gaitu un glabāt ekspertīzes dokumentāciju;
 - 10.1.4.7. būvspeciālistam saskaņā ar 10.1.4. punktu apturēts arhitekta prakses sertifikāts vai būvprakses sertifikāts darbības sfērā projektēšanas, būvdarbu vadīšanas vai būvuzraudzības specialitātē;
 - 10.1.4.8. būvspeciālists ir veicis darbības, kas varēja būtiski apdraudēt cilvēka veselību, dzīvību vai vidi.
- 10.1.5. par būvprakses sertifikātā norādītās darbības sfēras anulēšanu:
- 10.1.5.1. saņemts būvspeciālista iesniegums par būvprakses sertifikāta darbības sfēras anulēšanu;
 - 10.1.5.2. būvspeciālists apzināti sniedzis nepatiesas ziņas, kas bija par pamatu lēmuma pieņemšanai par sertifikāta vai darbības sfēras piešķiršanu;
 - 10.1.5.3. spēkā stāties prokurora priekšraksts par sodu vai tiesas spriedums, ar kuru būvspeciālists sodīts par noziedzīgu nodarījumu būvniecības jomā saskaņā ar MK noteikumu Nr. 169 3.pielikumu;
 - 10.1.5.4. būvspeciālistam anulēts arhitekta prakses sertifikāts vai būvprakses sertifikāta kāda no attiecīgajām darbības sfērām projektēšanas, būvdarbu vadīšanas vai būvuzraudzības specialitātē;
- 10.1.6. par būvprakses sertifikātā norādītās darbības sfēras atjaunošanu:
- 10.1.6.1. saņemts būvspeciālista iesniegums par būvprakses sertifikāta darbības sfēras atjaunošanu, ja tas apturēts, pamatojoties uz 10.1.3.5. apakšpunktu;
 - 10.1.6.2. būvspeciālists ir ievadījis BIS reģistrā informāciju par kalendārā gadā veikto patstāvīgo praksi un apgūto profesionālās pilnveides programmu;
 - 10.1.6.3. būvspeciālists ir samaksājis patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksu;
 - 10.1.6.4. būvspeciālists ir sekmīgi nokārtojis 10.1.3.4. apakšpunktā noteikto kompetences pārbaudi;
 - 10.1.6.5. būvspeciālists ir iesniedzis BSN tās pieprasīto informāciju, kas nepieciešama būvspeciālista patstāvīgās prakses izvērtēšanai, nepieciešamajā apjomā un sūdzības izskatīšanas procesā nav konstatēti tādi profesionālās darbības pārkāpumi, ar kuriem saskaņā būvspeciālista sertifikāta darbība ir jāaptur vai jāanulē;
 - 10.1.6.6. būvspeciālistam atjaunota arhitekta prakses sertifikāta vai būvprakses sertifikāta darbība attiecīgajā darbības sfērā projektēšanas, būvdarbu vadīšanas vai būvuzraudzības specialitātē saskaņā ar 10.1.4.7. apakšpunktu;
 - 10.1.6.7. stājies spēkā attaisnojošs spriedums attiecībā uz būvspeciālistu vai lēmums par kriminālprocesa izbeigšanu, ja sertifikāts vai darbības sfēra bija apturēta saskaņā ar 10.1.3.1. apakšpunktu.
 - 10.1.6.8. BSN var pieņemt lēmumu par būvekspertīzes specialitātes darbības sfēras atjaunošanu piecus gadus pēc arhitekta prakses sertifikāta vai būvprakses sertifikāta attiecīgās darbības sfēras projektēšanas, būvdarbu

vadīšanas vai būvuzraudzības specialitātē atjaunošanas, ja tā bijusi apturēta saskaņā ar 10.1.4.1., 10.1.4.2., 10.1.4.3., 10.1.4.4. vai 10.1.4.7. apakšpunktu.

10.2. Pieņemto lēmumu BSN vadītājs paraksta ar drošu elektronisko parakstu un reģistrē BIS attiecīgajā lēmumu sadaļā.

10.3. BSN pieņemtos lēmumus attiecībā uz būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību būvekspertīzes specialitātē var apstrīdēt un pārsūdzēt Biroja nolikumā noteiktajā kārtībā.

11. Sūdzību un apelāciju izskatīšana

11.1. Sūdzību un apelāciju saņemšanas un izskatīšanas kārtība attiecībā uz būvspeciālista profesionālās darbības un profesionālās ētikas pārkāpumiem, kā arī sertifikācijas pakalpojuma sniegšanas kārtību vai sertifikācijas procesā iesaistītā personāla rīcību ir noteikta apakšprocesā PP.BVS.Nr.5 "Sūdzību un apelāciju izskatīšana".

11.2. BSN pieņemtos lēmumus attiecībā uz būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību būvekspertīzes specialitātē var apstrīdēt un pārsūdzēt Biroja nolikumā noteiktajā kārtībā.

11.3. Biroja pieņemtos lēmumus var apstrīdēt un pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

12. Sertificēšanas pakalpojumu maksas apmērs, maksāšanas un saņemto līdzekļu izmantošanas kārtība

12.1. Sertificēšanas pakalpojumu maksas apmērs sastāv no:

12.1.1. maksas par pirmreizējo kompetences novērtēšanu būvspeciālista sertifikāta saņemšanai 150 EUR apmērā;

12.1.2. patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksas 213 EUR apmērā;

12.1.3. maksas par papildu sertifikēšanas pakalpojumiem atbilstoši 2016.gada 15.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.461 "Būvniecības valsts kontroles biroja sniegto maksas pakalpojumu cenrādis".

12.2. Par sertifikēšanas pakalpojumiem saņemtos līdzekļus BSN izmanto kompetences novērtēšanas procesa un būvspeciālistu patstāvīgās prakses uzraudzības nodrošināšanai.

Versija	Izmaiņu apraksts	Izmaiņu pamatojums
Nr.2	7.5. punktā vārdus "ko paraksta un ar zīmogu apliecina" nomaina uz "ko ar parakstu apliecina".	Pielikuma pilnveidošana
Nr.2	7.7.4. punktā vārdus "divus" nomaina uz "trīs".	Pielikuma pilnveidošana
Nr.2	12.1.2. punktā cipars "102" aizvietots ar "213".	2019.gada 7.maija MK Nr.190

Procesa izstrādātājs:

Kavosa, 67013346

Maija.Kavosa@bvkb.gov.lv

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

1.1. pielikums

